KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2022/1409,

annettu 18 päivänä elokuuta 2022,

yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä verkkopalvelun toimintaa varten ja siihen sovellettavista tietosuojaa ja turvallisuutta koskevista säännöistä sekä toimenpiteistä verkkopalvelun kehittämistä ja teknistä toteuttamista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/1224 kumoamisesta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsylle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta 30 päivänä marraskuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2226 ([1]) ja erityisesti sen 13 artiklan 7 kohdan, 13 a artiklan ja 36 artiklan ensimmäisen kohdan h alakohdan,

ottaa huomioon viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja, pitkäaikaisia viisumeja ja oleskelulupia koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2008 ([2]) (VIS asetus) ja erityisesti sen 45 c artiklan 3 kohdan neljännen alakohdan, 45 c artiklan 5 kohdan toisen alakohdan ja 45 d artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksella (EU) 2017/2226 on perustettu rajanylitystietojärjestelmä (EES), joka kirjaa ja säilyttää sähköisesti sellaisten kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtöpäivät, -ajat ja -paikat, jotka ovat oikeutettuja lyhytaikaiseen oleskeluun jäsenvaltioiden alueella tai joilta on evätty lyhytaikainen oleskelu jäsenvaltioiden alueella, ja laskee heidän sallitun oleskelunsa keston.

(2) Asetuksella (EY) N:o 767/2008 on perustettu viisumitietojärjestelmä (VIS) lyhytaikaista ja pitkäaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja ja oleskelulupia koskevia hakemuksia sekä viisumin mitätöimistä, peruuttamista tai pidentämistä koskevia päätöksiä koskevaa jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa varten.

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1077/2011 ([3]) perustettu vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava eurooppalainen virasto, jäljempänä 'eu-LISA', vastaa rajanylitystietojärjestelmän kehittämisestä ja rajanylitystietojärjestelmän ja viisumitietojärjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista.

(4) Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/1224 ([4]) vahvistetaan eritelmät ja edellytykset asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklassa tarkoitetun verkkopalvelun toimintaa varten, mukaan lukien tietosuojaa ja turvallisuutta koskevat säännökset. Mainituissa eritelmissä ja edellytyksissä otetaan huomioon myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1240 ([5]) 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut matkustajat, joilta ei vaadita viisumia. Näitä eritelmiä ja edellytyksiä olisi mukautettava ottamalla huomioon asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklassa tarkoitetut kolmansien maiden kansalaiset, joilta vaaditaan lyhytaikainen viisumi, pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa. Mainittu asetus olisi selkeyden vuoksi korvattava.

([1]) EUVL L 327, 9.12.2017, s. 20.
([2]) EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60.
([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1077/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta (EUVL L 286, 1.11.2011, s. 1).
([4]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/1224, annettu 27 päivänä heinäkuuta 2021, yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä verkkopalvelun toimintaa varten ja siihen sovellettavista tietosuojaa ja turvallisuutta koskevista säännöistä sekä toimenpiteistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/2226 tarkoitetun verkkopalvelun kehittämistä ja teknistä toteuttamista varten ja komission täytäntöönpanopäätöksen C(2019) 1230 kumoamisesta (EUVL L 269, 28.7.2021, s. 46).
([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1240, annettu 12 päivänä syyskuuta 2018, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta (EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1).

(5) Asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 3 kohdan mukaan liikenteenharjoittajien on käytettävä verkkopalvelua sen tarkistamiseksi, ovatko kolmansien maiden kansalaiset, joilla on yhtä tai kahta maahantuloa varten myönnetty lyhytaikaiseen oleskeluun oikeuttava viisumi, jo käyttäneet maahantulokerrat, joihin heidän viisuminsa oikeuttaa

(6) Asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan lentoliikenteen harjoittajien, meriliikenteen harjoittajien ja ryhmiä linja-autoilla maanteitse kuljettavien kansainvälisten liikenteenharjoittajien on käytettävä liikenteenharjoittajien yhdyskäytävää tarkistaakseen, onko kolmannen maan kansalaisilla, joilta vaaditaan lyhytaikainen viisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi, pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa, tällainen voimassa oleva lyhytaikainen viisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi, pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa.

(7) Jotta liikenteenharjoittajat voisivat tarkistaa, onko kolmannen maan kansalaisella, jolta vaaditaan viisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi, pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa, tällainen voimassa oleva viisumi tai oleskelulupa, niillä olisi oltava pääsy verkkopalveluun. Liikenteenharjoittajien olisi käytettävä verkkopalvelua todentamisjärjestelmän kautta ja niiden olisi voitava lähettää ja vastaanottaa sanomia muodossa, jonka eu-LISA määrittää.

(8) Olisi vahvistettava sanoman muotoa ja todentamisjärjestelmää koskevat tekniset säännöt, jotta liikenteenharjoittajat voivat muodostaa yhteyden teknisissä ohjeissa määriteltävään verkkopalveluun ja käyttää sitä; nämä tekniset ohjeet ovat osa asetuksen (EU) 2017/2226 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja teknisiä eritelmiä, jotka eu-LISAn on määrä hyväksyä.

(9) Liikenteenharjoittajien olisi voitava ilmoittaa, että matkustajat eivät kuulu asetuksen (EU) 2017/2226 eivätkä asetuksen (EY) N:o 767/2008 soveltamisalaan, ja tällaisessa tapauksessa liikenteenharjoittajien olisi saatava verkkopalvelusta automaattinen ”ei sovelleta” -vastaus ilman kyselyä ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan ja ilman kirjausta lokiin.

(10) Komission, eu-LISAn ja jäsenvaltioiden olisi pyrittävä ilmoittamaan kaikille tunnetuille liikenteenharjoittajille, miten ja milloin ne voivat rekisteröityä. Kun rekisteröintimenettely ja tarvittaessa testaus on saatettu onnistuneesti päätökseen, eu-LISAn olisi liitettävä liikenteenharjoittaja rajapintaan.

(11) Todentamisjärjestelmässä hyväksyttyjen liikenteenharjoittajien olisi annettava pääsy verkkopalveluun ainoastaan asianmukaisesti valtuutetulle henkilöstölle.

(12) Tässä asetuksessa olisi säädettävä todentamisjärjestelmään sovellettavista tietosuojaa ja turvallisuutta koskevista säännöistä.

(13) Jotta voitaisiin varmistaa, että tarkistuskysely tehdään mahdollisimman ajantasaisiin tietoihin, kyselyä ei pitäisi tehdä ennen kuin 48 tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa.

(14) Tätä asetusta olisi sovellettava jäsenvaltioiden alueelle saapuviin lento- ja meriliikenteenharjoittajiin ja ryhmiä linja-autoilla maanteitse kuljettaviin kansainvälisiin liikenteenharjoittajiin. Rajatarkastukset jäsenvaltioiden alueelle tuloa varten voidaan tehdä ennen kuin matkustajat nousevat liikennevälineeseen. Tällaisissa tapauksissa liikenteenharjoittajat olisi vapautettava velvollisuudesta tarkistaa matkustajien matkustuslupatilanne.

(15) Liikenteenharjoittajilla olisi oltava pääsy julkisella verkkosivustolla olevaan verkkolomakkeeseen, jonka kautta ne voivat pyytää apua. Kun liikenteenharjoittajat pyytävät apua, niiden olisi saatava eu-LISAlta tai ETIAS-keskusyksiköltä vastaanottoilmoitus, jossa on tikettinumero. eu-LISA tai ETIAS-keskusyksikkö voivat vastata avunpyyntöön ottamalla yhteyttä tiketin saaneeseen liikenteenharjoittajaan millä tahansa tavalla, esimerkiksi puhelimella. On tarpeen hyväksyä yksityiskohtaiset säännöt ETIAS-keskusyksikön antamasta avusta asetuksen (EU) 2017/2226 13 a artiklan mukaisesti.

(16) Koska asetuksella (EU) 2017/2226 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1134 ([6]) kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska on ilmoittanut Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 4 artiklan mukaisesti saattavansa asetuksen (EU) 2021/1134 osaksi kansallista lainsäädäntöään. Sen vuoksi tämä asetus sitoo sitä.

(17) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu ([7]). Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

(18) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ([8]) ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY ([9]) 1 artiklan A ja B kohdassa tarkoitettuun alaan.

(19) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ([10]) ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A ja B kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY ([11]) 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

(20) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ([12]) ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A ja B kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU ([13]) 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1134, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EY) N:o 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 ja (EU) 2019/1896 muuttamisesta ja neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS kumoamisesta viisumitietojärjestelmän uudistamiseksi (EUVL L 248, 13.7.2021, s. 11).

([7]) Tämä asetus ei kuulu Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2002/192/EY (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20) säädettyjen toimenpiteiden soveltamisalaan.

([8]) EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

([9]) Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

([10]) EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

([11]) Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

([12]) EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

([13]) Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

(21) Bulgarian ja Romanian osalta tämän säädöksen asetusta (EU) 2017/2226 koskeviin säännöksiin liittyvät Schengenin tietojärjestelmää koskevat Schengenin säännöstön määräykset on saatettu voimaan neuvoston päätöksellä (EU) 2018/934 ([14]); viisumitietojärjestelmää koskevat Schengenin säännöstön määräykset on saatettu voimaan neuvoston päätöksellä (EU) 2017/1908 ([15]). Kaikki asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyt rajanylitystietojärjestelmän toiminnan edellytykset täyttyvät ja kyseisten jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi käytettävä rajanylitystietojärjestelmää sen asetuksen (EU) 2017/2226 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti päätetystä käyttöönottamisesta lähtien. Tämän säädöksen asetusta (EY) N:o 767/2008 koskevat säännökset ovat vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

(22) Siltä osin kuin on kyse tämän säädöksen asetusta (EU) 2017/2226 koskevista säännöksistä, Kyproksen ja Kroatian osalta rajanylitystietojärjestelmän käyttö edellyttää, että viisumitietojärjestelmään myönnetään passiivinen pääsy ja että kaikki Schengenin tietojärjestelmää koskevat Schengenin säännöstön määräykset pannaan täytäntöön asiaankuuluvien neuvoston päätösten mukaisesti. Nämä edellytykset voidaan täyttää vasta, kun sovellettavan Schengenin arviointimenettelyn mukainen todentaminen on saatu onnistuneesti päätökseen. Rajanylitystietojärjestelmää olisi näin ollen käytettävä vain niissä jäsenvaltioissa, jotka täyttävät nämä edellytykset, kun rajanylitystietojärjestelmä otetaan käyttöön. Jäsenvaltiot, jotka eivät käytä rajanylitystietojärjestelmää sen käyttöönottamisesta lähtien, olisi liitettävä rajanylitystietojärjestelmään asetuksessa (EU) 2017/2226 säädetyn menettelyn mukaisesti heti, kun kaikki nämä edellytykset täyttyvät.

(23) Kyproksen osalta tämän asetuksen asetusta (EY) N:o 767/2008 koskevat säännökset ovat vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

(24) Kroatian osalta tämän asetuksen asetusta (EY) N:o 767/2008 koskevat säännökset ovat vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

(25) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([16]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 22 päivänä maaliskuuta 2022.

(26) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat älykkäitä rajoja käsittelevän komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan

a) yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 1 ja 3 kohdassa ja 36 artiklan ensimmäisen kohdan h alakohdassa sekä asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 3 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitetun verkkopalvelun toimintaa varten sekä siihen sovellettavat tietosuojaa ja turvallisuutta koskevat säännöt;

([14]) Neuvoston päätös (EU) 2018/934, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmää koskevien Schengenin säännöstön jäljellä olevien määräysten voimaansaattamisesta Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa (EUVL L 165, 2.7.2018, s. 37).

([15]) Neuvoston päätös (EU) 2017/1908, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, viisumitietojärjestelmää koskevien Schengenin säännöstön tiettyjen määräysten voimaansaattamisesta Bulgarian tasavallassa ja Romaniassa (EUVL L 269, 19.10.2017, s. 39).

([16]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

b) todentamisjärjestelmä, jonka avulla liikenteenharjoittajat voivat täyttää niille asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 3 kohdassa ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa asetetut velvoitteet, sekä yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset, jotka koskevat liikenteenharjoittajien rekisteröitymistä todentamisjärjestelmään;

c) yksityiskohtaiset säännöt niitä menettelyjä varten, joita on asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 d artiklan 3 kohdan mukaisesti noudatettava siinä tapauksessa, että liikenteenharjoittajilla ei teknisen vian vuoksi ole pääsyä verkkopalveluun.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’liikenteenharjoittajien rajapinnalla’ verkkopalvelua, jonka eu-LISA kehittää asetuksen (EU) 2017/2226 37 artiklan 1 kohdan mukaisesti käytettäväksi mainitun asetuksen 13 artiklan 3 kohdan soveltamista varten sekä asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua liikenteenharjoittajien yhdyskäytävää, joka koostuu ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan liitetystä tietoteknisestä rajapinnasta;

2) ’teknisillä ohjeilla’ asetuksen (EU) 2017/2226 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen teknisten eritelmien osaa, joka on merkityksellinen liikenteenharjoittajien kannalta todentamisjärjestelmän toteuttamista ja tämän asetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun sovellusrajapinnan sanomamuodon laatimista varten;

3) ’asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä’ liikenteenharjoittajan palveluksessa tai siihen sopimussuhteessa olevia työntekijöitä, tai muita luonnollisia tai oikeushenkilöitä, jotka toimivat liikenteenharjoittajan johdolla tai tämän valvonnan alaisina ja joiden tehtävänä on tarkistaa liikenteenharjoittajan puolesta asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti, onko viisumissa sallitut maahantulokerrat jo käytetty, ja viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen tarkistaa asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 1 kohdan mukaisesti, onko kolmannen maan kansalaisilla, joilta vaaditaan lyhytaikainen viisumi, pitkäaikainen viisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi tai oleskelulupa, tällainen voimassa oleva lyhytaikainen viisumi, pitkäaikainen viisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi tai oleskelulupa.

3 artikla

Liikenteenharjoittajan velvollisuudet

1. Liikenteenharjoittajien on rajanylitystietojärjestelmän käyttöönottamisesta viisumitietojärjestelmän käyttöönottamiseen saakka tehtävä liikenteenharjoittajan rajapinnan kautta asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan mukaisesti kysely sen varmistamiseksi, onko yhtä tai kahta maahantuloa varten myönnetyn viisumin maahantulokerrat jo käytetty, jäljempänä ’tarkistuskysely’.

2. Kun viisumitietojärjestelmä otetaan käyttöön, liikenteenharjoittajien on tehtävä liikenteenharjoittajien rajapinnan kautta kysely seuraavien tarkistamiseksi:

a) kun kyseessä on lyhytaikainen viisumi, onko viisumilla sallitut maahantulokerrat jo käytetty tai onko viisumin haltija saavuttanut sallitun oleskelun enimmäiskeston asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan mukaisesti;

b) kun kyseessä on pitkäaikainen viisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi tai oleskelulupa, onko viisumi tai oleskelulupa voimassa asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3. Kun viisumitietojärjestelmä on otettu käyttöön, liikenteenharjoittajien on tehtävä tarkistuskysely viisumitietojärjestelmän käyttöön ottamisen jälkeen myönnetyistä pitkäaikaisista viisumeista ja oleskeluluvista. Liikenteenharjoittajien on tarkistettava manuaalisesti ennen viisumitietojärjestelmän käyttöön ottamista myönnetyt pitkäaikaiset viisumit ja oleskeluluvat.

4. Tarkistuskysely on tehtävä aikaisintaan 48 tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa.

5. Liikenteenharjoittajien on varmistettava, että ainoastaan asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy liikenteenharjoittajien rajapintaan. Liikenteenharjoittajien on otettava käyttöön ainakin seuraavat mekanismit:

a) fyysinen ja looginen pääsynvalvontamekanismi, jotta voidaan estää asiaton pääsy liikenteenharjoittajien käyttämään infrastruktuuriin tai järjestelmiin;

b) todentaminen;

c) lokikirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi;

d) pääsyoikeuksien säännöllinen tarkistaminen.

4 artikla

Yhteyden luominen ja pääsy liikenteenharjoittajien rajapintaan

1. Liikenteenharjoittajien on luotava yhteys liikenteenharjoittajien rajapintaan jollakin seuraavista tavoista:

a) erityinen verkkoyhteys;

b) internet-yhteys.

2. Liikenteenharjoittajien on kirjauduttava liikenteenharjoittajien rajapintaan käyttäen jotakin seuraavista:

a) käyttöliittymä (sovellusrajapinta);

b) verkkokäyttöliittymä (selain);

c) mobiililaitteessa oleva sovellus.

5 artikla

Kysely

1. Liikenteenharjoittajan on annettava tarkistuskyselyssä seuraavat matkustajaa koskevat tiedot:

a) sukunimi; etunimi tai -nimet;

b) syntymäaika; sukupuoli; kansalaisuus;

c) matkustusasiakirjan tyyppi ja numero sekä matkustusasiakirjan myöntäneen maan kolmikirjaiminen koodi;

d) matkustusasiakirjan viimeinen voimassaolopäivä;

e) matkasuunnitelman mukainen saapumispäivä sellaisen jäsenvaltion rajalle, joka soveltaa kaikilta osin Schengenin säännöstöä, tai sellaisen jäsenvaltion rajalle, joka ei sovella kaikilta osin Schengenin säännöstöä mutta käyttää rajanylitystietojärjestelmää;

f) jokin seuraavista:

   1) matkasuunnitelman mukainen maahantulojäsenvaltio, joka soveltaa kaikilta osin Schengenin säännöstöä;

   2) jos on mahdollista määrittää matkasuunnitelman mukainen maahantulojäsenvaltio, lentoasema maahantulojäsenvaltiossa, joka soveltaa kaikilta osin Schengenin säännöstöä;

   3) matkasuunnitelman mukainen maahantulojäsenvaltio, joka ei sovella kaikilta osin Schengenin säännöstöä mutta käyttää rajanylitystietojärjestelmää;

   4) jos on mahdollista määrittää matkasuunnitelman mukainen maahantulojäsenvaltio, lentoasema maahantulojäsenvaltiossa, joka ei sovella kaikilta osin Schengenin säännöstöä mutta käyttää rajanylitystietojärjestelmää;

   5) viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen, kun kyse on lentokentän kauttakulusta, tarvittaessa niiden kolmansien maiden kansalaisten kauttakulkujäsenvaltio, joilta vaaditaan lentokentän kauttakulkuviisumi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 810/2009 ([17]) 3 artiklan mukaisesti;

([17]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1).

g) tiedot kuljetuksesta (aikataulun mukainen lähtöpäivä ja -kellonaika paikallisessa ajassa, mahdollinen vuoronumero tai muu kuljetusvälineen tunniste), jota on käytetty saapumiseen sellaisen jäsenvaltion alueelle, joka soveltaa kaikilta osin Schengenin säännöstöä, tai sellaisen jäsenvaltion alueelle, joka ei sovella kaikilta osin Schengenin säännöstöä mutta käyttää rajanylitystietojärjestelmää.

Liikenteenharjoittaja voi myös ilmoittaa lyhytaikaisen viisumin, pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan numeron.

2. Rajanylitystietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen liikenteenharjoittajan on tarkistuskysely tehdessään ilmoitettava, että matkareitti sisältää kaksi maahantuloa jäsenvaltioihin, jos määräpaikkaan ei voida päästä kertaviisumilla.

Viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen liikenteenharjoittajan on tarkistuskysely tehdessään ilmoitettava, että matkareitti sisältää vähintään kaksi maahantuloa jäsenvaltioihin, jos määräpaikkaan ei voida päästä kertaviisumilla.

3. Liikenteenharjoittajat voivat antaa 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetut tiedot skannaamalla matkustusasiakirjan koneellisesti luettavan alueen.

4. Jos matkustaja ei kuulu asetuksen (EU) 2017/2226 soveltamisalaan sen 2 artiklan nojalla tai jos hän on lentokentän kauttakulussa, liikenteenharjoittajan on voitava täsmentää se tarkistuskyselyssä rajanylitystietojärjestelmän käyttöönottamisen ja viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisen välisenä aikana.

Viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen liikenteenharjoittajan on voitava määrittää tarkistuskyselyssä

a) että matkustaja ei kuulu asetuksen (EU) 2017/2226 soveltamisalaan sen 2 artiklan nojalla, lukuun ottamatta sen 2 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen oleskeluluvan haltijoita ja 2 artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaisia pitkäaikaisten viisumien haltijoita, tai

b) kun kyseessä on lentokentän kauttakulku, että matkustajalta ei vaadita lentokentän kauttakulkuviisumia asetuksen (EY) N:o 810/2009 3 artiklan nojalla.

5. Liikenteenharjoittajien on voitava lähettää tarkistuskysely yhdestä tai useammasta matkustajasta kerralla. Liikenteenharjoittajien rajapinnan on annettava 6 artiklassa tarkoitettu vastaus kunkin kyselyssä mainitun matkustajan osalta.

6 artikla

Vastaus

1. Jos matkustaja ei kuulu asetuksen (EU) 2017/2226 soveltamisalaan sen 2 artiklan nojalla tai jos hän on lentokentän kauttakulussa tai hänellä on mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 10 alakohdassa tarkoitettu kansallinen lyhytaikainen viisumi, vastauksen on oltava ”ei sovelleta” rajanylitystietojärjestelmän käyttöönottamisen ja viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisen välisenä aikana. Kaikissa muissa tapauksissa vastauksen on oltava ”OK” tai ”NOT OK”.

2. Viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen:

a) jos matkustaja ei kuulu asetuksen (EU) 2017/2226 soveltamisalaan sen 2 artiklan nojalla, lukuun ottamatta kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen oleskeluluvan haltijoita ja 2 artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaisia pitkäaikaisten viisumien haltijoita, vastauksen on oltava ”ei sovelleta”;

b) kun kyseessä on lentokentän kauttakulku, jos matkustajalta ei vaadita lentokentän kauttakulkuviisumia asetuksen (EY) N:o 810/2009 3 artiklan nojalla, vastauksen on oltava ”ei sovelleta”;

c) kaikissa muissa tapauksissa, joissa matkustajalla on lyhytaikainen viisumi, pitkäaikainen viisumi, oleskelulupa tai lentokentän kauttakulkuviisumi, vastauksen on oltava ”OK” tai ”NOT OK”.

Jos tarkistuskyselyyn saadaan vastaus ”NOT OK”, liikenteenharjoittajien rajapinnan on täsmennettävä, onko vastaus peräisin rajanylitystietojärjestelmästä vai viisumitietojärjestelmästä.

3. Rajanylitystietojärjestelmän käyttöönottamisen ja viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisen välisenä aikana vastaukset tarkistuskyselyihin on määritettävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) kun matkustajalla on yhtenäinen viisumi lyhytaikaista oleskelua varten:

1) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrää (yksi tai kaksi) ei ole vielä saavutettu: ”OK”;

2) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrä (yksi tai kaksi) on jo saavutettu: ”NOT OK”;

3) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”;

b) kun matkustajalta vaaditaan viisumi eikä viisumitietoja ole saatavilla: ”NOT OK”;

c) kun liikenteenharjoittaja ilmoittaa, että matkareitti edellyttää kaksikertaviisumia:

1) kun matkustajalla on kaksikertaviisumi, joka on voimassa saapumispäivää varten eikä kumpaakaan maahantuloa ole käytetty: ”OK”;

2) kun matkustajalla ei ole kaksikertaviisumia: ”NOT OK”;

3) kun matkustajalla on kaksikertaviisumi, mutta ainakin toinen maahantulokerta on käytetty: ”NOT OK”;

4) kun matkustajalla on kaksikertaviisumi, mutta vähintään toinen maahantulo ei ole voimassa saapumispäivää varten: ”NOT OK”.

4. Viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen vastaukset tarkistuskyselyihin, joissa liikenteenharjoittaja ilmoittaa kauttakulkujäsenvaltion 5 artiklan 1 kohdan f alakohdan 5 alakohdan mukaisesti, on määritettävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) kun matkustajalla on lentokentän kauttakulkuviisumi:

1) kun lentokentän kauttakulkuviisumi vastaa jäsenvaltion lentoaseman kauttakulkualuetta: ”OK”;

2) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”;

3) kun viisumi oikeuttaa yhteen lentokentän kauttakulkuun eikä viisumia ole käytetty: ”OK”;

4) kun viisumi oikeuttaa kahteen lentokentän kauttakulkuun ja viisumia on käytetty vain yhteen kauttakulkuun: ”OK”; tai

b) kun matkustajalla on lyhytaikainen viisumi:

1) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrää ei ole vielä saavutettu ja sallittua oleskelua on jäljellä vähintään yksi päivä: ”OK”;

2) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrä on jo saavutettu tai sallittua oleskelua ei ole jäljellä yhtäkään päivää: ”NOT OK”;

3) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”; tai

c) kun matkustajalla on alueellisesti rajoitettu viisumi lyhytaikaista oleskelua varten:

1) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrää ei ole vielä saavutettu ja sallittua oleskelua on jäljellä vähintään yksi päivä ja kun kauttakulkujäsenvaltio vastaa yhtä niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”OK”;

2) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrää ei ole vielä saavutettu ja sallittua oleskelua on jäljellä vähintään yksi päivä ja kun kauttakulkujäsenvaltio ei vastaa yhtä niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”NOT OK”;

3) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrä on jo saavutettu tai sallittua oleskelua ei ole jäljellä yhtäkään päivää ja kun kauttakulkujäsenvaltio vastaa yhtä niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”NOT OK”;

4) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrä on jo saavutettu tai sallittua oleskelua ei ole jäljellä yhtäkään päivää ja kun kauttakulkujäsenvaltio ei vastaa mitään niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”NOT OK”;

5) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”; tai

d) kun matkustajalla on pitkäaikainen viisumi:

1) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”;

2) muissa tapauksissa: ”OK”; tai

e) kun matkustajalla on oleskelulupa:

1) kun oleskeluluvan voimassaolo on päättynyt tai kun oleskelulupa on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”;

2) muissa tapauksissa: ”OK”.

5. Viisumitietojärjestelmän käyttöönottamisesta alkaen vastaukset tarkistuskyselyihin, joissa liikenteenharjoittaja ilmoittaa määräjäsenvaltion 5 artiklan 1 kohdan f alakohdan 1–4 alakohdan mukaisesti, on määritettävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) kun matkustajalla on lyhytaikainen viisumi:

1) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrää ei ole vielä saavutettu ja sallittua oleskelua on jäljellä vähintään yksi päivä: ”OK”;

2) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrä on jo saavutettu tai sallittua oleskelua ei ole jäljellä yhtäkään päivää: ”NOT OK”;

3) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”; tai

b) kun matkustajalla on alueellisesti rajoitettu lyhytaikainen viisumi:

1) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrää ei ole vielä saavutettu ja sallittua oleskelua on jäljellä vähintään yksi päivä ja kun maahantulojäsenvaltio vastaa yhtä niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”OK”;

2) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrää ei ole vielä saavutettu ja sallittua oleskelua on jäljellä vähintään yksi päivä ja kun maahantulojäsenvaltio ei vastaa mitään niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”NOT OK”;

3) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrä on jo saavutettu tai sallittua oleskelua ei ole jäljellä yhtäkään päivää ja kun maahantulojäsenvaltio vastaa yhtä niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”NOT OK”;

4) kun viisumin mukaan sallittujen maahantulojen määrä on jo saavutettu tai sallittua oleskelua ei ole jäljellä yhtäkään päivää ja kun maahantulojäsenvaltio ei vastaa mitään niistä jäsenvaltioista, joissa alueellisesti rajoitettu viisumi on voimassa: ”NOT OK”;

5) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”;

c) kun matkustajalla on pitkäaikainen viisumi:

1) kun viisumin voimassaolo on päättynyt tai kun viisumi on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”;

2) muissa tapauksissa: ”OK”;

d) kun matkustajalla on oleskelulupa:

1) kun oleskeluluvan voimassaolo on päättynyt tai kun oleskelulupa on peruutettu tai mitätöity: ”NOT OK”;

2) muissa tapauksissa: ”OK”;

e) kun matkustajalta vaaditaan viisumi eikä viisumitietoja ole saatavilla: ”NOT OK”;

f) kun liikenteenharjoittaja ilmoittaa, että kertaviisumi ei ole riittävä matkareitillä:

1) kun matkustajalla on kaksikertaviisumi, joka on voimassa saapumispäivää varten eikä kumpaakaan maahantuloa ole käytetty: ”OK”;

2) kun matkustajalla on kertaviisumi: ”NOT OK”;

3) kun matkustajalla on kaksikertaviisumi, mutta ainakin toinen maahantulokerta on käytetty: ”NOT OK”;

4) kun matkustajalla on kaksikertaviisumi, mutta vähintään toinen maahantulo ei ole voimassa saapumispäivää varten: ”NOT OK”;

5) kun matkustajalla on monikertaviisumi: ”OK”.

6. Jos matkustajalta ei vaadita viisumia tai jos hän kuuluu asetuksen (EU) 2018/1240 soveltamisalaan, sovelletaan komission täytäntöönpanoasetuksessa C(2022) 4550 ([18]) vahvistettuja säännöksiä.

7 artikla

Sanoman muoto

eu-LISA määrittää teknisissä ohjeissa tietomuodot ja rakenteen niitä sanomia varten, joita käytetään liikenteenharjoittajien rajapinnan kautta tehtävissä tarkistuskyselyissä ja niihin annettavissa vastauksissa. eu-LISAn on määritettävä vähintään seuraavat tietomuodot:

a) UN/EDIFACT;

b) PAXLST/CUSRES;

c) XML;

d) JSON.

8 artikla

Tietojen hakua koskevat vaatimukset liikenteenharjoittajien rajapinnassa ja kolmansien maiden kansalaisten verkkopalvelussa sekä tietojen laatu

1. Tiedot myönnetyistä, mitätöidyistä ja peruutetuista lyhytaikaisista viisumeista, pitkäaikaisista viisumeista, lentokentän kauttakulkuviisumeista, oleskeluluvista sekä matkustusluvista on haettava vähintään kerran päivässä automaattisesti viisumitietojärjestelmästä, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmästä ja rajanylitystietojärjestelmästä ja siirrettävä ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan.

2. Kaikki 1 kohdan nojalla tehtävät tietojen haut ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan on kirjattava lokiin.

3. eu-LISA vastaa verkkopalvelun ja sen sisältämien henkilötietojen turvallisuudesta sekä prosessista, jossa 1 kohdassa tarkoitetut tiedot haetaan ja siirretään ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan. Teknistä toteuttamista koskevat yksityiskohdat on johdettava turvallisuussuunnitelmasta riskinarviointiprosessin jälkeen.

([18]) Komission täytäntöönpanoasetus C(2022) 4550 sääntöjen ja menettelyjen vahvistamisesta liikenteenharjoittajien tekemiä tarkistuskyselyjä ja liikenteenharjoittajien todentamisjärjestelmän tietosuojaa ja turvallisuutta sekä teknisissä häiriötilanteissa sovellettavia varmistusmenettelyjä varten.

4. Tietoja ole mahdollista siirtää ainoastaan luettavissa olevasta tietokannasta rajanylitystietojärjestelmään tai viisumitietojärjestelmään.

9 artikla

Todentamisjärjestelmä

1. eu-LISA kehittää todentamisjärjestelmän ottaen huomioon tietoturvallisuusriskien hallinnan, sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteet ja pääsyn valvontaperiaatteet, kuten vastuuvelvollisuuden, ja mahdollistamalla tarkistuskyselyn tekijän jäljittämisen.

2. Todentamisjärjestelmän yksityiskohdat esitetään teknisissä ohjeissa.

3. Todentamisjärjestelmää testataan 12 artiklan mukaisesti.

4. Siltä osin kun liikenteenharjoittajat käyttävät liikenteenharjoittajien rajapintaa 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua sovellusrajapintaa käyttäen, todentamisjärjestelmä toteutetaan keskinäisen todentamisen avulla.

10 artikla

Rekisteröityminen todentamisjärjestelmään

1. Asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 3 kohdassa ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liikenteenharjoittajien, jotka liikennöivät ja kuljettavat matkustajia jäsenvaltioiden alueelle, on rekisteröidyttävä ennen kuin niille voidaan myöntää pääsy todentamisjärjestelmään.

2. eu-LISA asettaa verkossa täytettävän rekisteröintilomakkeen saataville julkisella verkkosivustolla. Rekisteröintilomakkeen toimittamisen on oltava mahdollista vain jos kaikki kentät on täytetty oikein.

3. Rekisteröintilomakkeessa on oltava kentät, joissa liikenteenharjoittajien on annettava seuraavat tiedot:

a) liikenteenharjoittajan virallinen nimi ja yhteystiedot (sähköpostiosoite, puhelinnumero ja postiosoite);

b) rekisteröintiä pyytävän yrityksen laillisen edustajan ja varayhteyshenkilöiden yhteystiedot (nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja postiosoite) sekä asiointisähköpostiosoite ja muut viestintäkeinot, joita liikenteenharjoittaja aikoo käyttää 13 ja 14 artiklan soveltamista varten;

c) tieto siitä, mikä jäsenvaltio tai kolmas maa on myöntänyt yritykselle 6 kohdassa tarkoitetun virallisen rekisteröinnin, ja mahdollinen rekisteröintinumero;

d) jos liikenteenharjoittaja on 6 kohdan mukaisesti ilmoittanut, että virallisen rekisteröinnin on myöntänyt kolmas maa, tiedot siitä, missä jäsenvaltioissa liikenteenharjoittaja liikennöi tai aikoo liikennöidä seuraavan vuoden aikana.

4. Rekisteröintilomakkeessa on ilmoitettava liikenteenharjoittajille turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset. Liikenteenharjoittajien on varmistettava seuraavien tavoitteiden täyttyminen:

a) niiden turvallisuusriskien määrittäminen ja hallinta, joita liittyy yhteyden luomiseen liikenteenharjoittajien rajapintaan;

b) liikenteenharjoittajien rajapintaan liitettyjen IT-ympäristöjen ja laitteiden suojelu;

c) kyberturvallisuuspoikkeamien havaitseminen ja analysointi, niihin reagoiminen ja niistä toipuminen.

5. Liikenteenharjoittajien on vahvistettava rekisteröintilomakkeessa,

a) että ne liikennöivät ja kuljettavat matkustajia jäsenvaltioiden alueelle tai aikovat tehdä niin seuraavien kuuden kuukauden kuluessa;

b) että ne luovat yhteyden liikenteenharjoittajien rajapintaan ja käyttävät sitä niiden turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisesti, jotka esitetään rekisteröintilomakkeessa 4 kohdan mukaisesti;

c) että ainoastaan asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy liikenteenharjoittajien rajapintaan.

6. Rekisteröintilomakkeessa on vaadittava liikenteenharjoittajia toimittamaan sen liitteenä sähköinen jäljennös yrityksen perustamiskirjasta, esimerkiksi yhtiöjärjestyksestä, sekä sähköinen jäljennös yrityksen virallisesta rekisteröintiotteesta, jonka vähintään yksi jäsenvaltio tai kolmas maa on myöntänyt, jollakin unionin virallisella kielellä, islanniksi tai norjaksi tai virallinen käännös jollekin näistä kielistä. Yrityksen virallisen rekisteröintiotteen sijasta voidaan toimittaa sähköinen jäljennös esimerkiksi lentotoimintaluvasta tai muusta luvasta liikennöidä yhden tai useamman jäsenvaltion alueella.

7. Rekisteröintilomakkeessa on ilmoitettava liikenteenharjoittajille, että

a) liikenteenharjoittajien on ilmoitettava eu-LISAlle sen erikseen ilmoittamia yhteystietoja käyttäen kaikista muutoksista, jotka koskevat tämän artiklan 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja tietoja, ja teknisistä muutoksista, jotka vaikuttavat järjestelmien välisen yhteyden luomiseen liikenteenharjoittajien rajapintaan ja jotka voivat edellyttää 12 artiklan mukaisesti tehtävää lisätestausta;

b) liikenteenharjoittaja poistetaan todentamisjärjestelmästä automaattisesti, jos lokitiedot osoittavat, että se ei ole käyttänyt liikenteenharjoittajien rajapintaa vuoteen;

c) liikenteenharjoittajat voidaan poistaa todentamisjärjestelmästä, jos tämän asetuksen säännöksiä, 4 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusvaatimuksia tai teknisiä ohjeita rikotaan, mikä voi tarkoittaa myös liikenteenharjoittajien rajapinnan väärinkäyttöä;

d) liikenteenharjoittajien on ilmoitettava eu-LISAlle kaikista mahdollisesti tapahtuvista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ja tarkistettava säännöllisesti valtuutetun henkilöstönsä pääsyoikeudet.

8. Kun rekisteröintilomake on toimitettu asianmukaisesti, eu-LISA rekisteröi liikenteenharjoittajan ja ilmoittaa sille asiasta. Jos rekisteröintilomaketta ei ole toimitettu asianmukaisesti, eu-LISA hylkää rekisteröintipyynnön ja ilmoittaa liikenteenharjoittajalle hylkäämisen syyt.

eu-LISA pitää yllä ajantasaista rekisteriä rekisteröidyistä liikenteenharjoittajista. Liikenteenharjoittajien rekisteröinnin yhteydessä antamat henkilötiedot poistetaan viimeistään vuoden kuluttua siitä kun liikenteenharjoittaja on poistettu rekisteristä.

11 artikla

Rekisteröinnin poistaminen todentamisjärjestelmästä

1. Kun liikenteenharjoittaja ilmoittaa eu-LISAlle, ettei se enää liikennöi eikä kuljeta matkustajia jäsenvaltioiden alueelle, eu-LISA poistaa liikenteenharjoittajan rekisteristä.

2. Kun lokitiedot osoittavat, että liikenteenharjoittaja ei ole käyttänyt liikenteenharjoittajien rajapintaa vuoteen, se poistetaan rekisteristä automaattisesti.

3. eu-LISA voi poistaa liikenteenharjoittajan rekisteristä, jos liikenteenharjoittaja ei enää täytä 10 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä tai jos se on muulla tavoin rikkonut tämän asetuksen säännöksiä, 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusvaatimuksia tai teknisiä ohjeita, mikä voi tarkoittaa myös liikenteenharjoittajien rajapinnan väärinkäyttöä.

4. eu-LISA ilmoittaa liikenteenharjoittajalle aikomuksestaan poistaa se rekisteristä 1, 2 tai 3 kohdan nojalla ja esittää myös poistamisen syyt kuukautta ennen rekisteristä poistamista. eu-LISA antaa liikenteenharjoittajalle mahdollisuuden esittää kirjallisia huomautuksia ennen rekisteristä poistamista.

5. Jos ilmenee kiireellisiä tietoteknisiä turvallisuusongelmia, esimerkiksi jos liikenteenharjoittaja ei noudata 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusvaatimuksia tai teknisiä ohjeita, eu-LISA voi välittömästi katkaista liikenteenharjoittajan yhteyden järjestelmään. eu-LISA ilmoittaa liikenteenharjoittajalle yhteyden katkaisemisesta ja esittää myös syyt siihen.

6. eu-LISA auttaa mahdollisuuksien mukaan liikenteenharjoittajia, jotka ovat saaneet ilmoituksen rekisteristä poistamisesta tai yhteyden katkaisemisesta, korjaamaan ilmoitukseen johtaneet ongelmat, ja antaa niille mahdollisuuksien mukaan rajoitetuksi ajaksi ja tiukkojen edellytysten täyttyessä mahdollisuuden lähettää tarkistuskyselyitä muilla kuin 4 artiklassa tarkoitetuilla tavoilla.

7. Liikenteenharjoittajat, joiden yhteys on katkaistu, voidaan liittää liikenteenharjoittajien rajapintaan uudelleen sen jälkeen kun yhteyden katkaisemiseen johtaneet turvallisuusongelmat on korjattu. Rekisteristä poistetut liikenteenharjoittajat voivat esittää uuden rekisteröintipyynnön.

8. Sen jälkeen kun liikenteenharjoittaja on rekisteröity 10 artiklan mukaisesti, eu-LISA voi milloin tahansa tehdä tiedusteluja jäsenvaltioissa tai kolmansissa maissa, erityisesti jos on olemassa perusteltu syy epäillä, että yksi tai useampi liikenteenharjoittaja käyttää liikenteenharjoittajien rajapintaa väärin tai ei täytä 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä.

9. Jos 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu rekisteröintilomake ei ole saatavilla pitkään aikaan, eu-LISA varmistaa, että mainitun artiklan mukainen rekisteröinti voidaan tehdä muulla tavalla.

12 artikla

Liikenteenharjoittajien rajapinnan kehittäminen ja testaus ja yhteyden luominen siihen

1. eu-LISA asettaa liikenteenharjoittajien saataville tekniset ohjeet, jotta ne voivat kehittää liikenteenharjoittajien rajapintaa ja testata sitä.

2. Jos liikenteenharjoittajat päättävät käyttää yhteyden luomisessa 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua sovellusrajapintaa, on testattava 7 artiklassa tarkoitetun sanomamuodon ja 9 artiklassa tarkoitetun todentamisjärjestelmän toteuttamista.

3. Jos liikenteenharjoittajat päättävät käyttää yhteyden luomisessa 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua verkkokäyttöliittymää (selainta) tai c alakohdassa tarkoitettua mobiililaitteessa olevaa sovellusta, niiden on ilmoitettava eu-LISAlle, että ne ovat testanneet onnistuneesti yhteyttään liikenteenharjoittajien rajapintaan ja että niiden asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö on saanut tarvittavan koulutuksen liikenteenharjoittajien rajapinnan käyttämistä varten.

4. eu-LISA kehittää ja asettaa saataville 2 kohdan soveltamista varten testaussuunnitelman, testausympäristön ja simulaattorin, jonka avulla eu-LISA ja liikenteenharjoittajat voivat testata liikenteenharjoittajien yhteyttä liikenteenharjoittajien rajapintaan. eu-LISA kehittää ja asettaa saataville 3 kohdan soveltamista varten testausympäristön, jossa liikenteenharjoittajat voivat kouluttaa henkilöstöään.

5. Kun 10 artiklassa tarkoitettu rekisteröintimenettely ja tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu testaus on saatu onnistuneesti päätökseen tai kun tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on vastaanotettu, eu-LISA yhdistää liikenteenharjoittajan liikenteenharjoittajien rajapintaan.

13 artikla

Tekninen vika

1. Jos tarkistuskyselyn lähettäminen on teknisesti mahdotonta rajanylitystietojärjestelmän tai viisumitietojärjestelmän jonkin osan toimintahäiriön vuoksi, sovelletaan seuraavaa:

a) jos liikenteenharjoittaja havaitsee toimintahäiriön, sen on ilmoitettava asiasta välittömästi ETIAS-keskusyksikölle 14 artiklassa tarkoitetulla tavalla;

b) jos eu-LISA havaitsee toimintahäiriön tai vahvistaa sen olemassaolon, ETIAS-keskusyksikkö ilmoittaa asianomaisille liikenteenharjoittajille ja jäsenvaltioille sähköpostitse tai muulla viestintävälineellä häiriöstä välittömästi ja toimintahäiriön päättymisestä heti kun ongelma on ratkaistu.

2. Jos tarkistuskyselyn lähettäminen on teknisesti mahdotonta muusta kuin rajanylitystietojärjestelmän tai viisumitietojärjestelmän jonkin osan toimintahäiriöstä johtuvasta syystä, liikenteenharjoittajan on ilmoitettava asiasta ETIAS-keskusyksikölle 14 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

3. Liikenteenharjoittajan on ilmoitettava ETIAS-keskusyksikölle 14 artiklassa tarkoitetulla tavalla heti kun ongelma on ratkaistu.

ETIAS-keskusyksikkö ilmoittaa jäsenvaltioille, että kyseinen liikenteenharjoittaja ei pysty lähettämään tarkistuskyselyä.

4. eu-LISA asettaa ETIAS-keskusyksikön käyttöön tikettijärjestelmän tämän artiklan ja 14 artiklan soveltamista varten. Tikettijärjestelmän kautta on oltava pääsy liikenteenharjoittajien rekisteriin.

5. ETIAS-keskusyksikkö antaa vahvistuksen 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten vastaanottamisesta.

14 artikla

Liikenteenharjoittajien avustaminen

1. Tikettijärjestelmän yhteydessä on asetettava liikenteenharjoittajien saataville julkisella verkkosivustolla oleva verkkolomake, jonka kautta liikenteenharjoittajat voivat pyytää apua.

Liikenteenharjoittajien on voitava antaa verkkolomakkeella ainakin seuraavat tiedot:

a) liikenteenharjoittajan tunnistetiedot;

b) avunpyynnön pääkohdat;

c) onko kyseessä tekninen ongelma, ja jos on, sen alkamispäivä ja kellonaika.

2. Liikenteenharjoittajien on saatava ETIAS-keskusyksiköltä vahvistus avunpyynnön vastaanottamisesta. Vastaanotto-vahvistuksessa on oltava tikettinumero.

3. Jos kyseessä on tekninen avunpyyntö, ETIAS-keskusyksikkö lähettää pyynnön eu-LISAlle. eu-LISA vastaa teknisen avun antamisesta liikenteenharjoittajille.

4. Jos kyseessä ei ole tekninen avunpyyntö, ETIAS-keskusyksikkö avustaa liikenteenharjoittajia antamalla niille asiaankuuluvat tiedot.

5. Jos avunpyynnön tekeminen ei ole teknisesti mahdollista 1 kohdassa tarkoitetulla verkkolomakkeella, liikenteenharjoittajan on voitava käyttää hätäpuhelinpalvelua, jonka kautta saa yhteyden ETIAS-keskusyksikköön tai eu-LISAan.

6. ETIAS-keskusyksikön ja eu-LISAn on tarjottava apua englanniksi ympäri vuorokauden.

7. ETIAS-keskusyksikön on asetettava verkkoon saataville luettelo usein kysytyistä kysymyksistä ja vastauksista, joista on hyötyä liikenteenharjoittajille. Tämän luettelon on oltava saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä. Tämän on oltava eri luettelo kuin se, johon kootaan matkustajien kannalta hyödylliset kysymykset ja vastaukset.

15 artikla

Kolmansien maiden kansalaisten pääsy verkkopalveluun

1. Kolmansien maiden kansalaiset voivat tarkistaa jäljellä olevan sallitun oleskelun keston verkkopalvelusta suojatun internetyhteyden kautta ilmoittamalla määräjäsenvaltion.

2. Kolmannen maan kansalaisen on syötettävä verkkopalveluun seuraavat tiedot:

a) matkustusasiakirjan tai -asiakirjojen laji ja numero ja matkustusasiakirjan tai -asiakirjojen myöntäneen maan kolmikirjaiminen tunnus;

b) vaihtoehtoisesti joko suunniteltu maahantulo- tai maastalähtöpäivä tai molemmat; oletusarvoisesti käytetään Keski-Euroopan aikaa, mutta käyttäjä voi muuttaa tätä;

c) määräjäsenvaltio.

3. Verkkopalvelu antaa jonkin seuraavista vastauksista:

a) ”OK” ja jäljellä olevan sallitun oleskelun kesto päivinä;

b) ”NOT OK” ja jäljellä olevan sallitun oleskelun kesto 0 päivää;

c) ”tietoja ei saatavilla”.

4. Jos ilmoitetaan jäljellä olevan sallitun oleskelun kesto päivinä, verkkopalvelun on ilmoitettava, että päivien lukumäärä on laskettu kolmannen maan kansalaisen suunnitteleman maahantulopäivän perusteella ja että jäljellä olevien päivien tosiasiallinen lukumäärä voi muuttua tosiasiallisen maahantulopäivän mukaan.

5. Jos kolmannen maan kansalainen ei ole ilmoittanut suunniteltua maahantulopäivää, jäljellä olevan sallitun oleskelun kesto lasketaan sen kalenteripäivän mukaan, jona kysely tehdään. Tässä tapauksessa verkkopalvelun on ilmoitettava, että jäljellä olevan sallitun oleskelun kesto on laskettu sen kalenteripäivän mukaan, jona kysely on tehty.

6. Asetuksen (EU) 2017/2226 22 artiklassa tarkoitetun siirtymäkauden aikana, kun rajanylitystietojärjestelmässä ei ole tietoja kyseisestä kolmannen maan kansalaisesta, vastaukset tarkistuskyselyihin on määritettävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) sallittu oleskelu: ”OK”;

b) jäljellä olevat päivät: ”tietoja ei saatavilla”, sekä huomautus siitä, että ennen rajanylitysjärjestelmän käyttöönottamista tapahtuneita oleskeluja ei ole otettu huomioon.

7. Asetuksen (EU) 2017/2226 22 artiklassa tarkoitetun siirtymäkauden päätyttyä vastaukset tarkistuskyselyihin on määritettävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) kun kolmannen maan kansalaisen sallitun oleskelun jäljellä olevien päivien lukumäärä on riittävä, vastauksen on oltava:

   i) sallittu oleskelu: ”OK”;

   ii) jäljellä olevat päivät: rajanylitystietojärjestelmän laskema sallitun oleskelun jäljellä olevien päivien lukumäärä;

b) kun kolmannen maan kansalainen on käyttänyt osan sallitusta oleskelusta ja aikoo oleskella pidempään kuin sallittu oleskelu on voimassa, vastauksen on oltava:

   i) sallittu oleskelu: ”NOT OK”;

   ii) jäljellä olevat päivät: ”0”;

c) kun kolmannen maan kansalainen on käyttänyt kaikki sallitun oleskelun päivät, vastauksen on oltava:

   i) sallittu oleskelu: ”NOT OK”;

   ii) jäljellä olevat päivät: ”0”;

d) kun kolmannen maan kansalaiselta vaaditaan viisumi eikä hänellä ole voimassa olevaa viisumia tai viisumin voimassaolo on päättynyt tai viisumi on peruutettu tai mitätöity tai viisumin voimassaolo on rajoitettu alueellisesti niin, että se ei vastaa järjestelmään syötettyä määräjäsenvaltiota, vastauksen on oltava:

   i) sallittu oleskelu: ”NOT OK”;

   ii) jäljellä olevat päivät: ”0”;

e) kun kolmannen maan kansalaiselta ei vaadita viisumia eikä hänellä ole voimassa olevaa matkustuslupaa tai matkustusluvan voimassaolo on päättynyt tai matkustuslupa on peruutettu tai mitätöity, vastauksen on oltava:

   i) sallittu oleskelu: ”NOT OK”;

   ii) jäljellä olevat päivät: ”0”;

f) jos rajanylitystietojärjestelmästä ei löydy tietoja kolmannen maan kansalaisesta, jolla on lyhytaikainen viisumi, jäljellä olevien päivien lukumäärä rajoitetaan lyhytaikaisen viisumin voimassaolon päättymispäivän mukaan. Kun on kyse kolmannen maan kansalaisista, joilta ei vaadita viisumia, jäljellä oleva sallitun oleskelun kesto rajoitetaan Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän toiminnan alkamisen jälkeen matkustusluvan voimassaolon päättymispäivän mukaan ottaen huomioon asetuksen (EU) 2018/1240 83 artiklassa tarkoitettu siirtymäkausi ja lisäajanjakso.

8. Verkkopalvelun on annettava kolmannen maan kansalaiselle lisätietoja seuraavasti:

a) näkyvällä paikalla ne jäsenvaltiot, joissa oleskelu otetaan huomioon sallitun oleskelun laskemisessa;

b) lähellä kenttää, johon merkitään matkustusasiakirjan numero, että verkkopalvelussa on ilmoitettava matkustusasiakirja, jota on käytetty aiempien oleskelujen yhteydessä;

c) luettelo jäsenvaltioista;

d) kaikki mahdolliset syyt, joiden vuoksi vastaus on: ”tietoja ei saatavilla”;

e) yleinen vastuuvapauslauseke, jossa on ilmoitettava selvästi, että vastausta ”OK” tai ”NOT OK” ei voida tulkita päätökseksi sallia tai evätä saapuminen Schengen-alueelle;

f) säännöt, joita sovelletaan niihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY ([19]) soveltamisalaan kuuluvan unionin kansalaisen perheenjäseniä tai sellaisen kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä, jolla on unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmannen maan välisen sopimuksen nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla, ja joilla ei ole direktiivin 2004/38/EY mukaista oleskelukorttia eikä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002 ([20]) mukaista oleskelulupaa.

16 artikla

Tietojenkäsittelytoimia koskevien lokitietojen säilyttäminen

Asetuksen (EU) 2017/2226 13 artiklan 4 kohdan ja asetuksen (EY) N:o 767/2008 45 c artiklan 8 kohdan soveltamiseksi kansallisella ETIAS-yksiköllä on oltava pääsy eu-LISAn säilyttämiin lokitietoihin riitojenratkaisua varten.

17 artikla

Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/1224 kumoaminen

Kumotaan täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/1224.

18 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, lukuun ottamatta seuraavia säännöksiä, joita sovelletaan viisumitietojärjestelmän käyttöönottamispäivästä asetuksen (EU) 2021/1134 11 artiklan mukaisesti:

([19]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

([20]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

a) 1 artikla siltä osin kuin se liittyy asetukseen (EY) N:o 767/2008;

b) 2 artikla siltä osin kuin se liittyy asetukseen (EY) N:o 767/2008;

c) 3 artiklan 2 ja 3 kohta;

d) 5 artiklan 1 kohdan f alakohdan 5 alakohta;

e) 5 artiklan 1 kohdan toinen alakohta; 2 kohdan toinen alakohta; 4 kohdan toinen alakohta;

f) 6 artiklan 2, 4 ja 5 kohta;

g) 8 artiklan 1 kohta ja 4 kohta siltä osin kuin ne liittyvät asetukseen (EY) N:o 767/2008;

h) 10 artiklan 1 kohta siltä osin kuin se liittyy asetukseen (EY) N:o 767/2008;

i) 13 artiklan 1 kohta siltä osin kuin se liittyy asetukseen (EY) N:o 767/2008;

j) 16 artikla siltä osin kuin se liittyy asetukseen (EY) N:o 767/2008.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 18 päivänä elokuuta 2022.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN